

Мінцис Юлія Борисівна
Івано-Франківськ (Україна)

КАТЕГОРІЯ ДЕМІНУТИВУ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

Згідно з визначенням енциклопедії „Кругосвет” димінутивність – це особливе мовне значення, пов’язане, перш за все, зі значенням зменшення розміру об’єкта [Енциклопедия «Кругосвет»: 1].

Демінутив в англійській мові вважається рідкісним явищем, але його роль у дискурсі не слід недооцінювати [Anita Naciscione: 131]. М.В. Русакова вважає, що значення демінутива пов’язане з оцінювальним значенням [Русакова: 288]. У 1996 році Д.Журавський запропонував універсальну структуру семантики демінутива, яка включає значення любові, симпатії, співчуття, близькості, зневаги тощо [Juravsky: 542].

В.А.Кузьменкова, виділивши вторинне значення демінутива ділить його на дві групи за принципом „позитивні значення” та „негативні значення” [Кузьменкова: 39]. К.П. Снайдер, повністю спростовуючи твердження про відсутність димінутивності в англійській мові, виділяє як аналітичні, так і синтетичні ознаки димінутиву [LinguistList: 15.250].

Зважаючи на суперечливі погляди мовознавців на категорію демінутиву в англійській мові, метою дослідження є визначення експліцитних та імпліцитних ознак цієї категорії.

Серед найбільш типових рис демінутиву є суфікси *-ling*, *-let*, *-et*, *-kin*, *-in*, *-ette* та слова *little*, *small*, *wee*, *tiny*, *dwarfish*, *meager*, *elfin*. Наприклад: суфікс *-ling* має демінутивну силу в деяких назвах молодих тварин, птахів і рослин: *cattling*, *duckling*, *gosling*, *oakling*, *asling*; суфікс *-let* частіше додається до назв предметів: *booklet*, *eyelet*, *flatlet* [Раєвська : 61] і вказує на маленький розмір. Суфікси *-ie*, *-y*, *-ey* використовуються по відношенню як до живих істот (*auntie*, *cabbie*, *daddy*), так і до речей (*hankie*, *nightie*). Суфікс *-ette*, який є запозиченим, має не тільки зменшувально-пестливе значення, а й додає

іменнику відтінок іноземної елегантності та новизни (*kitchenette, launderette, lecturette*).

Семі-префікс *mini-*, який додається до іменників, що означають предмети і ситуації має зменшувальну конотацію (*mini-bus, mini-crisis, mini-skirt, mini-car*) [Арнольд: 48].

До лексичних засобів, що виражають цю семантичну категорію, відносяться такі слова: *little, small, thin, petty, wee, a bit (of)*. Деякі з них містять повторення димінутивного компонента. Наприклад: *little by little, bit by bit, by small and small* [Anita Naciscione: 123].

Вищевказані афікси та слова можуть слугувати одночасно як експліцитними, так і імпліцитними рисами димінутиву. Імпліцитність полягає у вираженні різноманітних оціночних значень (схвалення, несхвалення) та почуттів (здивування, страх, співчуття).

Так, у казці „Аліса в країні див” одного з групи птахів і тварин, які впали в калюжу, автор називає *Eaglet*, щоби виразити співчуття до бідного птаха [Lewis Carroll: 55]. Щоби наголосити на тому, як змінюється світогляд Аліси, головної героїні казки, після того, як вона потрапила до країни див, автором виражається іронія, коли він пише віршик про кровожерливого маленького крокодильчика (*little crocodile*)[Lewis Carroll: 49]. Слово *little* підсилює іронічний ефект.

Отже, можна зробити висновок, що демінутив широко застосовується у сучасній англійській розмовній мові та в художньому дискурсі для зображення предметів, людей, тварин і ситуацій. Його первинне значення – зменшувально-пестливе. За своєю формою демінутив є експліцитною категорією. Його імпліцитність полягає у прихованому, вторинному значенні, яке може слугувати для вираження різноманітних відтінків емоцій, почуттів та стосунків (співчуття та іронія, любов та зневага тощо), які мають як позитивну, так і негативну конотацію.